

Sygn. akt XXV Ns 158/14

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Gal

Protokolant: Prot. Sąd. Aleksandra Mamrot

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku J. G.

z udziałem Komitetu Wyborczego Wyborców (...)

o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy

postanowił:

1. oddalić wniosek,
2. ustalić, że wnioskodawca i uczestnik postępowania ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 3 listopada 2014 r. (k. 4 i n.) J. G., na podstawie art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.), wniósł o:

1. zakazanie rozpowszechniania nieprawdziwych informacji z ulotki wyborczej w formie kolorowej gazetki „(...)” „Zawsze uczciwie Czy aby na pewno?” należących do Komitetu Wyborczego Wyborców (...) z siedzibą w N. ul. (...) o braku realizacji przez J. G. postanowienia Sądu oraz o posługiwaniu się przy pełnieniu funkcji Wójta Gminy N. obłudą i cynizmem;

2. orzeczenie przepadku materiałów wyborczych w postaci ulotki wyborczej w formie kolorowej gazetki, zatytułowanej „(...)” „Zawsze uczciwie Czy aby na pewno?” należących do Komitetu Wyborczego Wyborców (...) z siedzibą w N. ul. (...),

3. nakazanie uczestnikowi postępowania sprostowanie nieprawdziwych informacji, w formie ogłoszenia o treści:

„KWW (...) przeprasza J. G. za umieszczenie w ulotce wyborczej nieprawdziwych informacji związanych z brakiem wykonania orzeczenia sądowego przez Pana J. G. oraz sugerowaniu, że J. G. jest kłamcą, jak również, że piastowanie przez niego stanowiska oparte jest na obłudzie i cynizmie.”

opublikowanego w Dzienniku Gazeta (...) na pierwszej z pięciu stron, czcionką kroju Times N. R., Rozmiar 14;

4. nakazanie uczestnikowi postępowania KWW (...) przeproszenie wnioskodawcy J. G. poprzez wręczenie spisane go własnoręcznie i podpisanego przez pełnomocnika KWW (...) oświadczenia o następującej treści:

„KWW (...) przeprasza Pana J. G. za umieszczanie w ulotce wyborczej nieprawdziwych informacji związanych z brakiem wykonania orzeczenia sądowego przez Pana J. G. oraz sugerowaniu, że J. G. jest kłamcą jak również, że piastowanie przez niego stanowiska oparte jest na obłudzie i cynizmie.”

5. nakazanie uczestnikowi postępowania wpłacenie kwoty 5.000 zł na rzecz Stowarzyszenia na Rzecz (...) w N. (...), z siedzibą przy K., ul. (...), (...)-(...) N., KRS (...), NIP: (...), REGON: (...).

W uzasadnieniu wnioskodawca podał, że w trakcie kampanii wyborczej na wójta Gminy N., Komitet Wyborczy Wyborców (...) rozpowszechnia ulotkę wyborczą w formie kolorowej, kilkustronicowej gazetki - zatytułowanej „(...) Zawsze uczciwie. Czy, aby na pewno?”. Zdaniem wnioskodawcy niniejsza ulotka ma na celu zdyskredytowanie J. G. w oczach wyborców gminy N.. Skarżący wskazał, że już na pierwszej stronie ulotki znajdują się nieprawdziwe informacje oraz stawiane są tezy, które naruszają dobra osobiste J. G.. Wnioskodawca podał, że Autorzy ulotki, posługują się m.in. następującym zwrotem:

- (...) Najwyraźniej 16 lat niepodzielnej władzy spowodowało u Pana wójta oderwanie od rzeczywistości lub co bardziej prawdopodobne, jest to tylko kolejny, tym razem wyżej zawieszony, slogan - przejaw cynizmu i obłudy która od lat posługuje się w praktyce swojego rządzenia.

Wnioskodawca wskazał, że opowyzsze sformułowanie ma na celu postawić m.in. J. G. [pełniącego w chwili obecnej funkcję Wójta Gminy N.] w złym świetle przed społecznością lokalną (wyborcami). Autorzy ulotki nazywając działania J. G. jako Wójta Gminy N. - „cynicznymi” i „obłudnymi”, nie przedstawiają żadnych argumentów na potwierdzenie swoich twierdzeń. Zdaniem skarżącego użycie tak mocnych sformułowań ma na celu wywarcie na wyborcach przekonania, że J. G. jest osobą nieuczciwą działającą w oderwaniu od potrzeb społeczności lokalnej.

Skarżący wskazał również, że podobnego wydzźwięku nabiera zapis:

- (...) Tak J. G. powinien przeprosić za swoje kłamstwo sygn. akt. XXIV Ns 2/14 (...)!!! Czy to jest uczciwe?

Zdaniem skarżącego i w tym przypadku autorzy ulotki wskazują nieprawdę, sugerując brak realizacji postanowienia Sądu przez J. G., twierdząc, że nie dość, że J. G. kłamie, to również lekceważy postanowienia sądów.

Skarżący wskazał również, że twórcy ulotki na pierwszej stronie wskazują trzecią nieprawdziwą informację, podnosząc o „sfalszowaniu” wyborów w Gminie N. w 2004 roku, zaś zdaniem wnioskodawcy z kontekstu ulotki można wnioskować, że było to wynikiem działań J. G.. Skarżący podał, że wybory zostały unieważnione, ale nie ze względu na ich „falszerstwo”, jak próbuje wskazać KWW (...). Wnioskodawca podał, że orzeczeniem z dnia 23 listopada 2004 roku Sąd Apelacyjny orzekł o nieważności wyborów na Wójta Gminy N., wyborów do Rady Gminy N. i wyborów do Rady Powiatu (...) w P. w okręgu numer 3 oraz orzekł o wygaśnięciach mandatów. Skarżący wskazał, że w związku z postanowieniem Sądu Apelacyjnego nie były przedstawione żadne zarzuty karne. Podał on również, że w uzasadnieniu postanowienia Sądu Apelacyjnego brak jest informacji o „sfalszowaniu” wyborów. Tym samym, zdaniem skarżącego, informacja przedstawiana w ulotce wprowadza w błąd i w konfrontacji z zapisami pierwszej strony ulotki, zmierza do wskazania, że winnym tamtej sytuacji był Pan J. G..

W związku z powyższym skarżący wskazał, że żądanie wniosku jest uzasadnione.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

Wnioskodawca J. G. jest kandydatem na urząd Wójta Gminy N. z Komitetu Wyborczego (...) (k. 4).

W ulotce wyborczej (k. 47 i n.), kolportowanej przez Komitet Wyborczy Wyborców (...) (in fine k. 50), na jej pierwszej stronie zapisano m.in.:

Dziękujemy już naprawdę dziękujemy może wystarczy tych 16 lat uczciwości.

„Zawsze uczciwie” pod takim hasłem Wójt J. G. prezentuje się w tegorocznych wyborach. Dla każdego, kto choć trochę zna historię rządów wójta z (...)u hasło to budzi co najmniej zdumienie, dla innych śmiech i politowanie. Najwyraźniej 16 lat niepodzielnej władzy spowodowało u Pana wójta oderwanie od rzeczywistości lub co bardziej prawdopodobne jest to tylko kolejny wyraz, tym razem wyżej zawieszony, slogan - przejaw cynizmu i obłudy, którą od lat posługuje się w praktyce swojego rządzenia.

Ja, J. G., Wójt Gminy N. informuję, że w rozpowszechnianych na terenie Gminy N. ulotkach została zamieszczona nieprawdziwa informacja...

Tak J. G. powinien przeprosić za swoje kłamstwo Sygn. akt XXIV Ns 2/14

NIE PRZEPROSIŁ!!! Czy to jest uczciwe?

Postanowieniem z dnia 8 stycznia 2014 r. (k. 16 i n.) Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił w części wniesiony w tej sprawie wniosek w trybie art. 35 ustawy z dnia 15 września 2000 r, o referendum lokalnym i zakazał uczestnikowi J. G. publikowania ulotek. Ponadto Sąd nakazał uczestnikowi sprostowanie treści ulotki w sposób wskazany w punkcie 2 wydanego postanowienia oraz zobowiązał go do zamieszczenia na wszystkich tablicach ogłoszeniowych oraz sołeckich zlokalizowanych na terenie gminy N. oświadczenia, o treści:

„Ja, J. G., Wójt Gminy N. informuję, że w rozpowszechnianych na terenie Gminy N. ulotkach została zamieszczona nieprawdziwa informacja o treści: Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy - np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w R.. Pragnę wskazać, że koszt przeprowadzenia referendum nie wpłynie negatywnie na gminne inwestycje, które w razie odwołania mnie z funkcji Wójta Gminy N. będą realizowane przez osobę powołaną przez Prezesa Rady Ministrów. Koszt przeprowadzenia referendum nie spowoduje utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w R.. Wyrażam ubolewanie z powodu wprowadzenia w błąd (...).” W pozostałej części Sąd wniosek oddalił.

Postanowieniem z dnia 20 stycznia 2014 r. Sad Apelacyjny w Warszawie (k. 11) uchylił w/w zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego i umorzył postępowanie.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów.

Sąd zważył co następuje.

Wniosek skarżącego nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd wskazuje, że kampania wyborcza powinna być prowadzona według określonych ustawą reguł i zasad. W toku rywalizacji kandydatów i ich komitetów wyborczych o zdobycie mandatu może dojść do drastycznego złamania tych zasad, co skutkuje różnego rodzaju konsekwencjami prawnymi: cywilnymi i karnymi.

Artykuł 111 § 1. ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.) stanowi, że jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przypadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;

4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;

5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;

6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

W/w przepis ustanawia ochronę prawną w okresie kampanii wyborczej dla kandydata i pełnomocnika wyborczego zainteresowanego komitetu wyborczego przed nieprawdziwymi informacjami zawartymi w materiałach wyborczych rozpowszechnianych w: prasie, materiałach wyborczych, w szczególności na plakatach, ulotkach, hasłach, a także w wypowiedziach lub w innych formach agitacji wyborczej.

Wskazać należy, że przesłanką tej szczególnej procedury jest podanie informacji „nieprawdziwej”. Sąd badając naruszenie w/w normy prawnej bada przede wszystkim, czy informacje, wiadomości podawane przez rywalizujące między sobą podmioty są prawdziwe, czy też nie. To znaczy, czy da się je przyporządkować wg kryterium „prawda” – „fałsz”. Ma to kluczowe znaczenie, gdyż wyrażanie opinii, czy poglądów na czyjś temat, jakkolwiek o ujemnym ciężarze gatunkowym, czy też pejoratywnej konotacji, mieści się z reguły w szeroko pojmowanej „walce wyborczej”. O opiniach i poglądach nie sposób decydować w oparciu o kryterium prawdy lub fałszu. Wyrażenie subiektywnego zdania o tym, że jakiś kandydat jest „cynikiem”, czy też, że jego postępowanie charakteryzuje się „obłudą”, jest li tylko opinią jednej osoby, na temat innej. Nie sposób orzec, czy ta opinia jest zgodna z rzeczywistością, czy też nie. Może być ona jedynie mniej lub bardziej słuszna albo krzywdząca. Wskazać jednak należy, że kandydaci na urzędy publiczne powinni charakteryzować się większą tolerancją na sformułowania, które będą w toku kampanii wyborczej padały pod ich adresem lub które będą kwantyfikowały ich wady, czy też zalety, dokonania jak i zaniedbania.

Kwestionowane wypowiedzi mają charakter kampanii negatywnej nakierowanej na wnioskodawcę. Jednak kandydat musi się z takimi działaniami liczyć. Treść podanych informacji choć społecznie niejednoznaczna, może sugerować różny odbiór, trudno stwierdzić, że również o nich, że są nieprawdziwe, a sąd jeśli rozpoznaje wniosek w trybie wyborczym to bada jedynie prawdziwość danych czy informacji a nie ich społeczny odbiór i wymowę.

W sformułowaniu:

- (...) Tak J. G. powinien przeprosić za swoje kłamstwo sygn. akt. XXIV Ns 2/14 (...)!!! Czy to jest uczciwe?

Wskazuje się jedynie, że zgodnie z orzeczeniem Sądu w sprawie XXIV Ns 2/14 Pan J. G. powinien przeprosić, co nie jest niezgodne z prawdą. Jakkolwiek w/w orzeczenie zostało uchylone, to jednak wskazana informacja nie podaje, aby Pan J. G. nie wykonał orzeczenia Sądu. Taka konkluzja jest już tylko interpretacją zamieszczonej informacji.

W związku z powyższy Sąd orzekła jak na wstępie.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.